

var Højres Fører i Kampen for Kongemagten og i Kampen imod de Fordringer, der efter min Mening saa urigtig bleve stillede af det daværende Venstre. Men jeg tilstaar, at mine Følelser over for Højrepartiet ere blevne noget afkølede, særlig siden vi fik det Forlig, som saa mange for Resten i dette Højre ønskede, men som Højre og Partierne i det hele intet gjorde for at føre videre. Jeg tilstaar, at jeg ogsaa fik mindre tilovers for det Parti, som jeg i saa mange Aar har tilhørt, naar jeg betragtede den Maade, hvorpaa det omtrent paa denne Tid i Fjor stillede sig over for Ministeriet Hørring. Jeg har haft en Følelse af, at Forliget bragte et Stød til Højres Oplosning, jeg havde en Følelse af, at Højre før eller senere maatte dele sig, idet enkelte af dets Medlemmer mere maatte se paa Industriens Interesser og de store Byers Interesser, medens mange Elementer, der ere knyttede til Landbruget, — og det ikke alene Landboere, men ogsaa mange Beboere i de mindre Købstæder, der i Sandhed lige saa meget som Landboerne ere knyttede til Landbruget, — vilde komme til at søge andetsteds hen i politisk Henseende. Naar vi nu for Tiden have saa fortvivlede parlamentariske Tilstande, som vi have, tilskriver jeg det ogsaa de uensartede Partiforhold, der ere her baade for det ene og for det andet Partis Vedkommende. Det er min Mening, at naar vi skulle komme ind i nogenlunde gode parlamentariske Tilstande, saa maa vi komme ind paa en ny Partidannelse, og jeg kan ikke tænke mig det anderledes, end at vi i Fremtiden maa kunne faa dannet som et konservativt Parti et sundt og kraftigt Landboparti. Naar Landmændene ved alle andre Lejligheder i den Grad forstaa at gaa sammen i det praktiske Liv, at baade de fleste af os og Udlændinge, der komme her til Danmark, beundre det — vi Landmænd, enten vi ere store eller smaa Bønder, gaa jo sammen i Andelsselskaber i den ene eller den anden Retning — saa er det forunderligt, at naar det gælder om at kæmpe sammen just i det politiske Liv, kunne vi ikke slutte os sammen. Jeg haaber, og haaber inderligt, at vi en Gang skulle komme til at faa et saadant kraf-

tigt Landboparti. Men naar jeg kalder det et Landboparti, er det ikke min Mening, at det kun skal bestaa af Landboere, thi det kan lige saa godt omfatte Beboerne i de mindre Købstæder, der, som sagt, have mange Tilknytningspunkter til os Landmænd. Jeg er imidlertid ikke blind for, at det vil vare længe, før det kommer dertil. Der var en Tid, da jeg haabede, at Agrarerne skulde gøre en Begyndelse til at faa et saadant Landboparti dannet. Jeg havde haabet, at den store Bevægelse, der gik over Landet, og hvortil i Grunden alle mere eller mindre sluttede sig, skulde have medført, at vi alle, baade Agrarer og vi andre, der haabe paa den Sag, skulde gaa sammen, men i saa Hensende tilstaar jeg, at jeg er bleven skuffet af Agrarerne. Jeg haaber, at de ville forandre sig og gaa sammen med os andre og kæmpe for det, der bør være det fælles Maal. For Øjeblikket er det vanskeligt at vide, hvor man har Agrarerne. Man hører jo Tale baade om Venstreagrarer og Højreagrarer, men det er vanskeligt at faa at vide, hvad de ville ud over fromme Ønsker, men fromme Ønsker give ingen Hjælp, og jeg har ikke megen Fidus til disse Ønsker. Jeg gentager, at jeg tror ikke, at vi faa noget ud af den Slags Forslag, uden at det virkelig bliver paa Basis af et Landboparti, der kan gennemføre dem. Selv om der er mange her paa Rigsdagen, der ønske disse Love, er der ogsaa mange, der ere mod dem, og det er jo altid lettere at drive en negativ Politik end en positiv. Jeg indrømmer derfor, at jeg ikke har noget stort Haab om at faa disse Love gennemførte i Aar, og mine Ønsker komme maa ske ogsaa til at høre til de fromme Ønsker. Det kan jo være, at Horsemor dør, mens Græsset gror. Man maa i alt Fald stemme for de Forslag, der have mest Udsigt til at gaa igennem. Jeg skal ikke komme ind paa Forslagenes Realitet, men gennemlæser man baade Regeringens og Kommissionens Forslag, vil man se, at det er ret vanskeligt at stemme for dem begge, man kommer til at sluge mange Kameler i begge Tilfælde. Det forekommer mig at være højst urimeligt, at man ikke her har medtaget et Forslag om Toldlov og en Forøgelse af Brændevins-